

23. november 2021

Et forslag til at lette byrderne for telebranchen i L 93 (logning)

Kære Britt Bager og Preben Bang Henriksen

Jeg bemærkede, at I ved førstebehandlingen var bekymrede over de byrder, som telebranchen bliver pålagt med lovforslaget.

En af disse nye byrder, som teleselskaberne bliver pålagt, er at holde registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger efter §§ 786 a - 786 e adskilt fra øvrige trafikdata og lokaliseringsdata, som lagres i teleselskabernes systemer af kommercielle årsager.

Når lovforslaget har dette krav om adskillelse skyldes det, at den nye editionsbestemmelse § 804 a med et kriminalitetskrav kun gælder for registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger. For oplysninger, der ikke er registrerings- og opbevaringspligtige, vil den eksisterende editionsbestemmelse § 804 fortsat gælde.

I praksis har dette alene betydning for lokaliseringsdata (masteoplysninger), fordi udlevering til politiet af trafikdata der udgør teleoplysninger under alle omstændigheder skal behandles som indgreb i meddelelshemmeligheden efter retsplejelovens kapitel 71. Her vil der være et kriminalitetskrav uanset om det er teleoplysninger lagret i henhold til en registrerings- eller opbevaringspligt (§§ 786 a - 786 e) eller lagret af kommercielle årsager (fakturering).

Justitsministeriet har den opfattelse, at EU-Domstolens mange domme om fortolkning af e-databeskyttelsesdirektivet [specielt artikel 15, stk. 1] kun gælder for oplysninger som er registrerings- og opbevaringspligtige. Denne vurdering medfører, at det kun er nødvendigt at stramme kravene for politiets adgang (med den nye § 804 a) for en forholdsvis lille del af de masteplysninger, som politiet løbende får adgang til.

Det vil formentlig glæde jer, at Justitsministeriet angiveligt har fundet dette mulige smuthul i EU-Domstolens retspraksis, men prisen er at teleselskaberne pålægges betydelige udgifter for at holde de to typer lokaliseringsdata adskilt.

Teleselskaberne kunne spare disse udgifter, hvis politiets adgang til masteplysninger altid skete efter § 804 a, uanset årsagen der havde begrundet lagringen.

Det virker også som det mest logiske efter de proportionalitetsprincipper som i øvrigt findes i retsplejeloven. Det indgreb, som politiets adgang til oplysninger om en persons færden i det fysiske rum udgør (via lokaliseringsdata), bliver ikke mindre fordi oplysningerne er lagret af teleselskaberne af kommercielle årsager. Og slet ikke, når de lokaliseringsdata som lagres af kommercielle årsager, i praksis er langt mere detaljerede (ud fra antal registreringer per dag) end de registrerings- og opbevaringspligtige lokaliseringsdata.

Hvis det senere viser sig, at Justitsministeriets fortolkning er forkert, **altså at der efter EU-retten kun kan gives adgang til trafikdata (herunder masteplysninger) i sager om grov kriminalitet**

uanset hvordan oplysningerne er lagret, vil teleselskaberne med lovforslaget være blevet pålagt økonomiske byrder til en opsplitning uden grund.

Vi har i vores [høringsvar](#) punkt 107-119 og især 142-150 **med detaljerede henvisninger til præmisser i tidligere domme** redegjort for, hvorfor EU-Domstolens retspraksis om e-databeskyttelsesdirektivet også omfatter trafikdata og lokaliseringsdata, som lagres af kommercielle årsager.

Over for denne detaljerede redegørelse står alene Justitsministeriets opfattelse uden nogen reel begrundelse, at EU-Domstolens tidligere domme kun har relevans for registrerings- og opbevaringspligtige oplysninger.

Til støtte for vores vurdering kan jeg yderligere nævne, at der i en igangværende sag ved EU-Domstolen C-140/20 konkret er stillet præjudicielle spørgsmål vedr. adgangen til trafikdata, som er lagret af kommercielle årsager. Af generaladvokatens [forslag til afgørelse](#) punkt 45-46 (gengivet nedenfor i kursiv) fremgår det, at sådanne oplysninger også er omfattet af La Quadrature du Net dommen.

45. Den forelæggende ret har navnlig stillet spørgsmål ved betydningen af »den omstændighed, at tjenesteudbydere lovligt kan lagre data til deres egne kommercielle formål, og [om det] kan [...] kræves, at de lagrer data af hensyn til den nationale sikkerhed, som ikke er omfattet af bestemmelserne i direktiv 2002/58«.

46. Med hensyn til de data, som disse operatører lagrer i kommercielt øjemed, knytter dommen i sagen La Quadrature du Net dem imidlertid til det formål, henset til hvilket de blev indsamlet, og tillader kun eventuelt »hurtig lagring« af disse data som beskrevet i den nævnte doms præmis 160-166.

Det peger kraftigt i retning af, at Justitsministeriets opfattelse om, at Quadrature du Net dommen kun gælder for registrerings- opbevaringspligtige oplysninger, er forkert (dommen i C-140/20, og de øvrige nye sager, kan forventes i foråret 2022).

På den baggrund håber jeg, at I vil overveje ovenstående forslag om, at politiets adgang til masteoplysninger skal følge § 804 a uanset årsagen til lagringen. Det vil give teleselskaberne færre økonomiske byrder, fordi forskellige typer data ikke skal holdes kunstigt adskilt, og det vil sikre proportionalitet for borgerne, når politiet får adgang til disse meget følsomme oplysninger om en persons færden i det fysiske rum.

Med venlig hilsen

Jesper Lund
Formand, IT-Politisk Forening